

**WOJEWODA
ZACHODNIOPOMORSKI**

NK-3.4131.336.2014.EM

Szczecin, dnia 10 października 2014 r.

ROZSTRZYGNIĘCIE NADZORCZE

Na podstawie art. 91 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2013 r., poz. 594; zm.: poz. 645, poz. 1318, z 2014 r., poz. 379, poz. 1072)

stwierdzam nieważność

- § 11 w zakresie wyrazów „i kontrolnym”,
- § 11 pkt 6,
- § 20,

załącznika do uchwały Nr XLIV/1307/14 Rady Miasta Szczecin z dnia 8 września 2014 r. w sprawie Statutu Osiedla Miejskiego Arkońskie - Niemierzyn.

Uzasadnienie

W dniu 8 września 2014 r. Rada Miasta Szczecin podjęła uchwałę Nr XLIV/1307/14 w sprawie Statutu Osiedla Miejskiego Arkońskie - Niemierzyn.

Uchwała w sprawie nadania statutu jednostki pomocniczej gminy jest aktem prawa miejscowego, zaliczanym przez Konstytucję Rzeczypospolitej Polskiej do źródeł prawa powszechnie obowiązującego na obszarze działania organów, które je ustanowiły. Taki akt normatywny musi zatem odpowiadać wszystkim wymogom, jakie prawo stawia w odniesieniu do zasad tworzenia i obowiązywania systemu źródeł prawa. W stosunku do aktów prawa miejscowego znaczenie istotne ma norma zawarta w art. 94 Konstytucji, który stanowi, iż organy samorządu terytorialnego i organy administracji rządowej ustanawiają akty prawa miejscowego na podstawie i w granicach upoważnień zawartych w ustawach. Uwzględniając hierarchiczność źródeł prawa akty tego typu mają charakter zależny od źródeł prawa wyższego rzędu, czego konsekwencją jest stanowisko, iż nie mogą normować materii uregulowanych ww. aktami, nadto nie mogą wykroczać poza zakres delegacji ustawowej.

Materialnoprawną podstawę podjęcia uchwały w sprawie statutu jednostki pomocniczej gminy stanowi art. 35 ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym, zgodnie z którym *organizację i zakres działania jednostki pomocniczej określa rada gminy odrębnym statutem, po przeprowadzeniu konsultacji z mieszkańcami*. Z kolei, w ust. 3 tego unormowania prawodawca określił obligatoryjne elementy statutu postanawiając, że *statut jednostki pomocniczej określa w szczególności:*

- 1) nazwę i obszar jednostki pomocniczej;
- 2) zasady i tryb wyborów organów jednostki pomocniczej;
- 3) organizację i zadania organów jednostki pomocniczej;

- 4) zakres zadań przekazywanych jednostce przez gminę oraz sposób ich realizacji;
- 5) zakres i formy kontroli oraz nadzoru organów gminy nad działalnością organów jednostki pomocniczej.

Rada Miasta Szczecin, realizując kompetencję wynikającą z art. 35 ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym, podjęła kwestionowany akt, w którego załączniku uchwaliła Statut Osiedla Miejskiego Arkońskie - Niemierzyn, regulując w nim wszystkie kwestie wymienione w art. 35 ust. 3 cyt. ustawy. Analiza treści Statutu, prowadzi jednakże do wniosku, że zawarte w nim przepisy § 11 w zakresie wyrazów „i kontrolnym”, § 11 pkt 6 oraz § 20, naruszają obowiązujący porządek prawny w stopniu uzasadniającym konieczność ich wyeliminowania z obrotu prawnego.

Argumentując powyższe stanowisko, wskazać należy, że przepis **§ 11 ust. 1** Statutu Osiedla Miejskiego Arkońskie - Niemierzyn stanowi, że *Rada jest organem uchwalodawczym i kontrolnym w Osiedlu*. Przez „Radę” w myśl § 5 pkt 5 cyt. załącznika do uchwały Nr XLIV/1307/14 należy rozumieć *Radę Osiedla Arkońskie - Niemierzyn*.

Tymczasem, zgodnie z art. 37 ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym *organem uchwalodawczym w dzielnicy (osiedlu) jest rada o liczbie członków ustalonej według art. 17, nie więcej jednak niż 21*. Z treści tego unormowania wynika, że prawodawca zdecydował, iż rada w dzielnicy (osiedlu) jest jedynie organem uchwalodawczym tejże jednostki pomocniczej gminy.

Z kolei, treść przepisu art. 35 ust. 3 pkt 5 ww. ustawy, który stanowi, że *statut jednostki pomocniczej określa w szczególności zakres i formy kontroli oraz nadzoru organów gminy nad działalnością organów jednostki pomocniczej* przesądza natomiast, że organami kontroli nad działalnością organów jednostki pomocniczej są organy gminy.

Również w art. 18a ust. 1 cyt. ustawy prawodawca postanowił, że *to rada gminy kontroluje działalność wójta, gminnych jednostek organizacyjnych oraz jednostek pomocniczych gminy; w tym celu powołuje komisję rewizyjną*.

Potwierdzeniem powyższego jest § 46 ust. 2 załącznika do uchwały Nr XXX/598/04 z dnia 14 grudnia 2004 r. w sprawie przyjęcia Statutu Miasta Szczecina (Dziennik Urzędowy Województwa Zachodniopomorskiego z 2005 r. Nr 10, poz. 178 ze zm.), zgodnie z którym *kontrolę nad działalnością organów jednostki pomocniczej sprawuje Komisja Rewizyjna Rady Miasta*.

Z powyższych regulacji wynika, w sposób niebudzący wątpliwości, że organ uchwalodawczy jednostki pomocniczej gminy nie posiada kompetencji kontrolnych, w konsekwencji przepis § 11 ust. 1 Statutu Osiedla Miejskiego Arkońskie - Niemierzyn, w zakresie w jakim przyznaje tę funkcję Radzie Osiedla, stoi w istotnej sprzeczności z przywołanymi unormowaniami.

Z tych samych względów, za niezgodny z obowiązującym porządkiem prawnym uznać należy przepis **§ 20** załącznika do uchwały Nr XLIV/1307/14, w którym Rada Miasta Szczecin postanowiła, że:

§ 20. 1. *Rada kontroluje działalność Zarządu, w tym celu powołuje ze swojego składu 3-osobową komisję rewizyjną. W skład komisji nie mogą wchodzić członkowie Zarządu.*

2. *Komisja rewizyjna kontroluje wykonanie przez Zarząd uchwał Rady i Zarządu oraz gospodarowanie środkami finansowymi i majątkiem będącym w dyspozycji Rady.*

3. *Komisja rewizyjna prowadzi kontrolę zgodnie z planem kontroli zatwierdzonym przez Radę, na zlecenie Rady lub z własnej inicjatywy.*

4. *Wyniki swych prac komisja przedstawia Radzie w formie uchwał.*

5. *Zarząd lub poszczególni jego członkowie zobowiązani są udostępnić materiały i informacje niezbędne do pracy komisji rewizyjnej.*

Mając powyższe na uwadze, stwierdzenia wymaga, że nie znajduje uzasadnienia prawnego przepis **§ 11 pkt 6** Statutu Osiedla Arkońskie - Niemierzyn, w którym Rada Miasta Szczecin postanowiła, że *do wyłącznej właściwości Rady Osiedla należy rozpatrywanie skarg na Przewodniczącego i Zarząd Osiedla*. Skoro bowiem prawodawca nie przyznał kompetencji kontrolnych organowi uchwałodawczemu jednostki pomocniczej gminy (w tym osiedla), to nie sposób uznać aby organ ten posiadał upoważnienie do dokonywania oceny działalności zarządu osiedla i jego przewodniczącego, a w rezultacie decydowania, czy dana skarga na działalność organu wykonawczego tejże jednostki, czy jego przewodniczącego zawiera uzasadnione zarzuty, czy też nie.

Reasumując, uznać należy, że § 11 w zakresie wyrazów „i kontrolnym”, § 11 pkt 6 oraz § 20 załącznika do uchwały Nr XLIV/1307/14 Rady Miasta Szczecin z dnia 8 września 2014 r. w sprawie Statutu Osiedla Miejskiego Arkońskie - Niemierzyn, w sposób istotny naruszają obowiązujące prawo, a w konsekwencji stwierdzenie ich nieważności, jest konieczne i w pełni uzasadnione.

Na niniejsze rozstrzygnięcie nadzorcze przysługuje skarga do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Szczecinie. Skargę wnosi się do Sądu za pośrednictwem Wojewody Zachodniopomorskiego, w terminie 30 dni od dnia otrzymania przedmiotowego rozstrzygnięcia. Zgodnie z art. 92 ustawy o samorządzie gminnym, stwierdzenie przez organ nadzoru nieważności uchwały organu gminy wstrzymuje jej wykonanie z mocy prawa w zakresie objętym stwierdzeniem nieważności z dniem doręczenia rozstrzygnięcia nadzorczego.

WOJEWODA ZACHODNIOPOMORSKI

M. Talasiewicz

Marek Talasiewicz

Otrzymuje:

- Rada Miasta Szczecin,
- aa.